

Dosarul nr. 3ra-1134/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: A. Paniș)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

Î N C H E I E R E

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului depus de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „TreiV-Farm” împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea eliberării licenței de activitate farmaceutică pentru filiala nou-fondată,

împotriva deciziei din 17 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale împotriva hotărârii din 08 aprilie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani

c o n s t a t ă :

La 28 ianuarie 2019 societatea cu răspundere limitată „TreiV-Farm” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea eliberării licenței de activitate farmaceutică pentru filiala nou-fondată.

În motivarea acțiunii a indicat că este titularul licenței seria A MMII nr. 044619 din 21 decembrie 2005, cu termen de valabilitate până la 20 decembrie 2020, pentru activitatea farmaceutică în cadrul farmaciei de forme industriale și farmaciei cu funcție de producere.

La 16 noiembrie 2018 s-a adresat Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale cu cerere privind reperfectarea licenței menționate, solicitând extinderea rețelei farmaceutice pe adresa: mun. Chișinău, str. Tudor Strișcă, 8/1.

Prin decizia din 03 decembrie 2018, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a respins cererea din motivul nerespectării normei demografice de minim 3000 de locuitori la o farmacie după cum prevede art. 19 alin. (5) din Legea nr. 1456 din 25 mai 1993 cu privire la activitatea farmaceutică.

La 11 decembrie 2018 s-a adresat Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale cu cerere prealabilă, solicitând anularea deciziei din 03 decembrie 2018, deoarece norma demografică prevăzută la art. 19 alin. (5) din Legea nr. 1456 din 25 mai

1993, de 3000 – 4000 de locuitori la o farmacie, nu este posibil de a o verifica, având în vedere faptul că autoritățile publice locale nu dispun de date veridice și complete privind numărul real de locuitori în localitatea pe care o administrează.

Prin răspunsul nr. A07.PS-01.Rg02-5527 din 28 decembrie 2018 a Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, cererea prealabilă a fost respinsă din motiv că conform analizei demografice din 12 aprilie 2018 efectuată de Secția licențiere activitate farmaceutică s-a stabilit că există 518 farmacii înregistrate în mun. Chișinău, iar numărul populației care revine la o farmacie este de 1584 de locuitori.

Datele privind numărul de locuitori sunt acumulate de pe pagina Biroului Național de Statistică.

Consideră societatea cu răspundere limitată „TreiV-Farm” că refuzul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale exprimat în decizia din 03 decembrie 2018 și răspunsul din 28 decembrie 2018 privind reperfectarea licenței de activitate farmaceutică în vederea includerii filialei nou-fondate situată pe adresa mun. Chișinău, str. Tudor Strișcă, 8/1, este ilegal și neîntemeiat, deoarece Biroul Național de Statistică nu deține informația veridică despre numărul locuitorilor din Republica Moldova, inclusiv din mun. Chișinău.

Pe pagina oficială web a Biroului Național de Statistică se publică numărul preliminar al populației stabilite în Republica Moldova, în profil teritorial.

Datele Biroului Național de Statistică privind numărul populației, utilizate de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale pentru analiza demografică sunt preliminare și nu corespund datelor de fapt.

În procesul recensământului nu se ia în considerație numărul lucrătorilor din suburbii, care activează în or. Chișinău și se deservesc în farmaciile din or. Chișinău, precum și studenții, care își fac studiile în or. Chișinău, dar nu au viză de reședință.

Mai mult ca atât, până în prezent nu există o Metodologie de calcul a distanței dintre farmacii și a numărului de locuitori pe perioadele dintre recensământ.

În aceste condiții, prevederile Legii nr. 1456 din 25 mai 1993 cu privire la activitatea farmaceutică ce reglementează distanța minimă, care trebuie păstrată dintre farmacii și normativul demografic privind numărul de locuitori pentru o farmacie, nu sunt funcționale și nu se interpretează corect de către autoritățile publice.

Statul prin stabilirea acestor restricții (demografică și de distanță) la fondarea unei farmacii a stabilit o barieră pe piață cu efect negativ asupra competitivității și eficienței unei piețe pentru ca numărul de competitori prezenți este mai mic decât numărul de competitori posibili.

În acest fel sunt afectați inclusiv consumatorii, deoarece concurența ridicată generează o scădere a prețurilor, o creștere a calității serviciilor și un interes mai mare al agenților economici de a satisface cerințele consumatorilor.

Astfel, se încalcă principiile fundamentale ale economiei de piață care trebuie să se dezvolte în condiții de concurență liberă.

Or, conform art. 126 alin. (1) și (2) lit. b) și g) din Constituția Republicii Moldova, economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă.

Statul trebuie să asigure libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție, precum și sporirea numărului de locuri de muncă, crearea condițiilor pentru creșterea calității vieții.

Interzicerea deschiderii farmaciilor noi stopează și procesul de sporire a numărului locurilor de muncă, cauzează pagube entităților ce investesc la crearea locurilor de muncă și a condițiilor pentru creșterea calității vieții.

Pentru deschiderea filialei nou-fondate a farmaciei din str. Tudor Strișcă, 8/1, mun. Chișinău, a investit mijloace bănești considerabile pentru procurarea: încăperii în bloc nou; a mobilierului; echipamentului farmaceutic, din care cauză suportă mari pagube materiale.

A cerut societatea cu răspundere limitată „TreiV-Farm” admiterea acțiunii, anularea ca fiind ilegală decizia din 03 decembrie 2018 a Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale privind refuzul de reperfectare a licenței seria A MMII nr. 044619 din 21 decembrie 2005, cu termen de valabilitate 20 decembrie 2020, cu adresa juridică: mun. Chișinău, str. Ialoveni, 92/2, în scopul extinderii rețelei farmaceutice de pe adresa: mun. Chișinău, str. Tudor Strișcă, 8/1, cu obligarea pârâtei să elibereze licența de activitate farmaceutică pentru filiala nou-fondată, amplasată în mun. Chișinău, str. Tudor Strișcă, 8/1.

Prin hotărârea din 08 aprilie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea a fost admisă și s-a anulat ca fiind ilegală decizia din 03 decembrie 2018 a Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale privind reperfectarea licenței seria A MMII nr. 044619 din 21 decembrie 2005, cu termen de valabilitate 20 decembrie 2020, titularului societatea cu răspundere limitată „TreiV-Farm”, cu adresa juridică: mun. Chișinău, str. Ialoveni, 92/2, în scopul extinderii rețelei farmaceutice de pe adresa: mun. Chișinău, str. Tudor Strișcă, 8/1.

S-a obligat Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale să dea curs cererii societății cu răspundere limitată „TreiV-Farm” și să reperfecteze licența de activitate farmaceutică a societății cu răspundere limitată „TreiV-Farm” pentru filiala nou-fondată, amplasată în mun. Chișinău, str. Tudor Strișcă, 8/1.

Prin decizia din 17 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul depus de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale împotriva hotărârii din 08 aprilie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Instanțele de judecată au motivat soluțiile că Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale nu a apelat la autoritățile administrației publice locale și nu a solicitat informația/adeverința privind numărul de locuitori din localitatea indicată de solicitantul licenței, dar a optat pentru analiza informației oferite de pe pagina web a Biroului Național de Statistică, or, dispozițiile art. 19 alin. (5) din Legea nr. 1456 din 25 mai 1993 cu privire la activitatea farmaceutică, cert, expres și imperativ stipulează că numărul de locuitori este dovedit prin adeverința eliberată de autoritatea administrației publice locale, dar nu de către Biroul Național de Statistică.

Omisiunea Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale de a solicita și de a analiza informația oferită de autoritățile publice locale nu poate justifica în niciun mod concluzia privind nerespectarea de către societatea cu răspundere limitată „TreiV-Farm” a normei demografice și nu poate fi reținută în detrimentul reclamantei.

Pe lângă acestea, conform Legii nr. 160 din 22 iulie 2001 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, temei pentru respingerea cererii privind reperfectarea actului permisiv poate servi numai depistarea de către autoritatea în cauză a datelor neveridice în documentele prezentate de către titularul de act permisiv, ceea ce la cazul speței nu se atestă.

Decizia de refuz din 03 decembrie 2018 a Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale nu este în interesul locuitorilor, or, o farmacie amplasată în plus nu poate avea consecințe nefavorabile pentru cetățeni, ci doar pentru concurenți, care ar putea să obțină un venit mai mic, ceea ce la rândul său este de natură să determine concurenții de a micșora prețul, care este în favoarea populației, pe când lipsa unei farmacii la locul potrivit ar putea avea consecințe grave pentru locuitorii din localitatea respectivă, în special în situații de necesitate procurării de urgență a unor preparate medicamentoase.

La emiterea actului administrativ contestat nu s-a respectat principiul unui just echilibru între interesele individuale ale reclamantei și cele pe care trebuie să le asigure autoritatea publică, adică interesele publice, în speță măsura de respingere întreprinsă de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale nu este necesar într-o societate democratică.

La 29 iulie 2019 Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, reprezentat de Diana Mîța în baza procurii nr. Rg02-002757 din 15 iulie 2019, a depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, iar la 23 august 2019, reprezentată de Bîzdîga Maxim în baza procurii nr. Rg02-002755 din 15 iulie 2019, a prezentat partea motivată a recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 17 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 08 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În motivarea recursului Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale a indicat că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și anume, Legea nr. 160 din 22 iulie 2001 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

Deși societatea cu răspundere limitată „TreiV-Farm” la cererea privind reperfectarea licenței a prezentat informația oferită de Pretura sect. Centru, mun. Chișinău nr. 20 din 17 iulie 2018, în care se menționează că în sectorul Centru sunt înregistrați circa 95 de mii de locuitori, totuși prin sintagma „circa” în mod neclar se stabilește numărul locuitorilor din sectorul respectiv.

Extrasul eliberat de Pretura sect. Centru, mun. Chișinău indică cu inexactitate numărul populației doar în sectorul Centru al mun. Chișinău, însă nu indică numărul de locuitori pe întreg municipiul Chișinău.

Ca urmare a incertitudinii datelor prezentate de intimată cu privire la numărul de locuitori înregistrați în mun. Chișinău, a apelat la datele prezentate de Biroul Național de Statistică, care este o autoritate administrativă independentă instituțional și profesional, creată pe lângă Guvern, în scopul coordonării sistemului statistic național privind dezvoltarea și producerea statisticii oficiale.

Datele preluate de pe pagina web a Biroului Național de Statistică sunt mai obiective și credibile decât cele prezentate de intimată.

La 02 august 2019 și ulterior la 30 august 2019, în adresa intimatei societatea cu răspundere limitată „TreiV-Farm” a fost expediată copia recursului depus de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 20 septembrie 2019 societatea cu răspundere limitată „TreiV-Farm” a depus referință, solicitînd să fie declarat inadmisibil recursul depus de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, cu menținerea deciziei din 17 iulie 2019 a Curții de Apel

Chișinău și a hotărârii din 08 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe care le consideră legale și întemeiate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 17 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale la 26 iulie 2019 (f.d. 114)

Cererea de recurs a fost depusă la 29 iulie 2019, adică în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului depus de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau

aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă din recursul depus nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Sveatoslav Moldovan